

Budgetøvelse

Sådan gør du

Introduktion

Fortæl eleverne, at de nu selv skal prøve, hvordan det er at være leder/politiker. Nu er det nemlig dem, der har chancen for at bestemme, hvordan pengene skal bruges. Øvelsen går ud på, at eleverne får muligheden for, at fordele 10 millioner kroner til deres uddannelsessted. De får en liste med 13 forskellige områder, hvor de kan bruge pengene. De skal selvfølgelig leve op til nogle kriterier, når de fordeler pengene:

1. De må ikke bruge alle pengene det samme sted
2. De må ikke bruge mindre end 250.000 kroner på et område
3. Prioriteringerne skal komme flest muligt af skolens elever til gavn

Øvelse

- Inddel eleverne i grupper af 3-4 personer
- Udlever et prioriteringsark til hver gruppe. Giv herefter grupperne 20 minutter til at beslutte, hvordan pengene skal fordeles. Det er vigtigt, at eleverne kan argumentere for deres valg, da de senere skal præsentere deres valg for resten af holdet.
- Når alle grupper har udfyldt prioriteringsarket, skiftes de til at fremlægge deres prioritering for resten af klassen. Under fremlæggelserne må læreren meget gerne spørge ind til gruppernes begrundelser.
- Når alle grupper har fremlagt deres budgetforslag, er det tid til at udarbejde et samlet forslag for hele klassen.
- Til dette formål tegner du et skema magen til det udleverede på tavlen. I hvert felt noteres nu det højeste budgetforslag, som er fremsat af grupperne. Når alle felter er udfyldt lægges tallene sammen, og I ser nu, hvor mange penge, der er brugt for meget.
- Herefter er det op til eleverne i plenum at blive enige om, hvordan budgetønskerne kan reduceres, så den samlede budgetramme på 10 mio. kr. kan overholdes.
- Der er ikke på forhånd fastlagt nogen metode for, hvordan eleverne skal blive enige. Det er altså op til dem selv, om de vil stemme eller tale sig til rette. Det er vigtigt, at du ikke bestemmer, hvordan eleverne skal træffe en beslutning, da dette også er et vigtigt element i øvelsen.
- Klassens fælles prioriteringsskema afleveres eller præsenteres herefter til skolens ledelse, så de faktisk kan se, hvad eleverne prioriterer højest. Skolens ledelse opfordres til at give respons på klassens ønsker på den ene eller anden måde. Eventuelt kan ledelsen inviteres til at overvære elevernes fremlæggelser.

Refleksion

- Workshoppens rundes af med en afsluttende refleksion, som kan tage udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- *Var det svært at prioritere?*
- *Var I overraskede over, hvor enige/uenige I var?*
- *Ændrede I holdning undervejs? Hvorfor/hvorfor ikke?*
- *Hvordan nåede I frem til den endelige fordeling? Var det en god metode? Havde andre metoder været bedre? (eks. afstemning eller grønthøstermetoden = reducere alle budgetposter med den samme procentsats eller beløb)*

Opmærksomhedspunkter

Har klassen mindre end en time til rådighed, kan man springe fremlæggelserne over og gå direkte til den fælles prioritering. Anvendes denne fremgangsmåde, er det vigtigt, at give eleverne tid til at diskutere med hinanden. I så fald er det særlig vigtigt, at du hele tiden sikrer, at grupperne argumenterer for, hvorfor deres prioritering er bedre end nabogruppens, så det ikke blot bliver en konkurrence, hvor det gælder om at råbe højest.